

між Олександром та Янушем Костянтиновичами від 1603 р. по вулиці Луцькій називається “Станіслав, брат ксьондза”.

Джерела: Описи Острожчини другої половини XVI – першої половини XVII ст. / Упоряд. В. Атаманенко. – Київ – Острого – Нью-Йорк, 2004. – С. 75; Archiwum państwowe w Krakowie (Polska). Archiwum Sanguszków. – Rękopisy. – Sygn. 1031. – S. 101-113.

Література: Вихованець Т. Войцех Бежановський (друга пол. XVI ст. – 1616) // Острозькі просвітники XVI-XX ст. – Острого, 2000. – С. 142-147; Czyżewski F. Wykaz księży proboszczów ostrogskich // Rocznik Wołyński. – Równe, 1934. – Т. 3. – S. 212-213; Kardaszewicz S. Dzieje dawniejsze miasta Ostroga. Materiały do historyi Wołynia. – Warszawa – Kraków, 1913. – S. 163-164; Kowalów W. J., ks. Szkice z dziejów kościelnych Ostroga i okolicy. – Biały Dunajec – Ostróg, 2001. – S. 92-95.

Тарас Вихованець

Бичковський Давид (* 1874, с. Погорільці – † 1930, м. Острого)

Народився 1874 р. в с. Погорільцях Дубенського повіту на Волині, в сім'ї священика тамтешньої Святотроїцької церкви Івана Харлампієвича та Фекли Леонтіївни. Б. спочатку навчався у Клеванському духовному училищі. Далі вступив до духовної семінарії в Кременці.

У 1895 р. став студентом Петербурзької духовної академії, а в 1899 р., маючи вже ступінь кандидата богослов'я, закінчив її. 23 серпня 1900 року наказом обер-прокурора Святішого Синоду його було призначено помічником інспектора в Саратовську духовну семінарію. У 1903 р. отримав посаду вчителя історії та географії церковно-вчительської школи в селі Новоолександрівці Козловського повіту Тамбовської губернії. Після двох років учителювання став директором цієї школи.

Давид Бичковський

Із донькою місцевого священика Наталією Федорівною Соколовою одружилися в червні 1906 року. У жовтні т. р. сім'я переїхала на Волинь. За власним бажанням Б. перевівся на посаду вчителя історії та географії у Святофедорівську церковно-вчительську школу Волинської єпархії. У серпні 1907 р. став викладати історію та географію в Острозькому жіночому училищі графа Д. М. Блудова. Третього січня 1908 року його обрано секретарем опікунської ради училища.

Б. брав активну участь у діяльності *Братства імені князів Острозьких*. У 1907 р. увійшов до складу комісії щодо визначення місця знаходження праху князя *В.-К. Острозького*. У жовтні т. р. Б. прочитав членам братства, усім зацікавленим лекцію “Историческое значение деятельности первых князей Острож-

Бібліотека Острозької академії

ских”, у лютому 1908 р. – лекцію “Константин Константинович, князь Острожский, и его деятельность в Юго-Западной Руси”.

У вересні 1915 р. за Б. затвердили звання вчителя середніх навчальних закладів з історії. У 1927 р. він був рукоположений єпископом кременецьким і призначений священником острозької братської Кирило-Мефодіївської церкви.

У лютому 1930 р. комітет із ліквідації майна колишніх російських юридичних осіб виніс рішення про закриття Кирило-Мефодіївського православного братства та братської церкви. Отець Давид, голова братства, був присутнім при закритті та опечатуванні. За наказом єпархіальної влади він відмовився віддати ключі від церкви, за що йому було заборонено викладати в школах і наказано “як іноземцю з невідомим підданством” залишити Волинське воєводство. Храм було передано католикам, а священника виселено. Через деякий час Б. повернувся до Острога, де невдовзі й помер. Похований на братському кладовищі.

У 1992 р. вдалося віднайти домашній архів Бичковських. За час перебування на посаді вчителя Б. писав розвідки із загальної історії та краєзнавства, теології, філології. Є серед рукописів дослідження життя князів *Острозьких*, *Острозької друкарні* та *Івана Федорова*.

У колекції Б. знаходилося і багато оригінальних матеріалів доби князів *Острозьких*. Зокрема, суботник XVII ст. з церкви с. Погорільців, десяток документів із підписами та печатками князів. На одному з документів написано, що 1920 р. він купив їх у Дерманському монастирі. Суботник перейшов до нього від батька, який служив священником у Погорільцівській церкві (тепер с. Привільне) Дубенського району.

Джерела: Фонди музею Національного університету “Острозька академія” III-Д 28, II-Д 29, III-Д 30, III-Д 31, III-Д 33, III-Д 38, III-Д 39, III-Д 47.

Микола Бендюк

Як висловився у 1600 р. придворний поет *В.-К. Острозького Симон Пекалід*, в Острозі “славиться бібліотека – достойний плід спільної праці”. Збереглося декілька книг, по крайні записи яких можуть підтверджувати їх перебування в бібліотеці ОА або місцевому замку: “Грецько-латинський словник” Калепіна (Базель, 1562 р.) з дописаним панегіричним віршем *В.-К. Острозькому*, “Трагедія” Еврипіда (Базель, 1551 р.), видані в Базелі промови Цицерона, грецька грамати́ка Кленарда.

Відсутні конкретні свідчення сучасників про бібліотеку, не збереглися її інвентарі, списки. Тому про неї можна судити лише на підставі посередніх відомостей. Насамперед, йдеться про текстологічний аналіз надрукованих в Острозі та Дермані видань, створених в ОА та пов’язаних із нею осередках копій творів традиційно-православної візантійської книжності чи оригінальних творів місцевих авторів. Копіювання в острозько-дерманських друках елементів художнього оформлення певних видань засвідчує їх зберігання в Острозі (бібліотеці ОА, діячів академії, *В.-К. Острозького* та його синів *Януша*, *Олександра*).

Із першої передмови до *Острозької Біблії* 1581 р. відомо про пошуки біблійних текстів на території Римської імперії німецької нації, Кіпру та підпорядкованих йому грецьких островів, у Константинопольського патріарха Ієремії, грецьких, сербських та болгарських монастирях. Від царя Івана IV при посередництві дипломата *М. Гарабурди* було отримано список т. зв. *Геннадієвої Біблії*, перекладеної в Новгороді наприкінці XV століття. Інший список привіз від Папи Римського Григорія XIII *Діонісій Раллі*. Судячи з опублікованих в Острозі творів, крім традиційної богословської літератури, у бібліотеці